

Turvallisuustiedote
Vihtavuoren alueen asukkaille

2012

EURENCO Vihtavuori Oy
Nammo Lapua Oy
Oy Forcit AB

Ruutitehtaantie 80
41330 VIHTAVUORI

YLEISTÄ

Tällä yleisötiedotteella halutaan kertoa, kuinka mahdollisessa vaaratilanteessa tulee toimia, jotta vahingot vältettäisiin tai ne jäisivät mahdollisimman pieniksi.

Vihtavuoren tehtailla valmistetaan, käytetään ja varastoidaan räjähteitä ja vaarallisia kemikaaleja.

EURENCO Vihtavuori Oy kehittää, valmistaa ja varastoi ruuteja ja näiden välivalmisteita. Valmistuksessa käytetään väkevää typpihappoa ja savuavaa rikkihappoa, joita myös varastoidaan tehdasalueella.

Nammo Lapua Oy Vihtavuoren tehdas kehittää, valmistaa ja markkinoi ampumatarvikkeita mm. tykistöille, kranaatinheittimistöille ja keskikaliiperiaseille. Tuotevalikoimaan kuuluvat myös tuotteisiin liittyvät koeammunta-, testaus- ja elinkaaripalvelut.

Oy Forcit Ab kehittää, valmistaa ja varastoi louhintäräjähdysaineita, niiden välivalmisteita sekä räjäytysnalleja. Toimintaan kuuluu myös laadunvalvontammunnat sekä räjähteitä sisältävien jätteiden poltto.

Tehdasalueella toimivat räjähdetehtaat pyrkivät teknisin ja rakenteellisin toimenpitein sekä laitteiden huolellisella käytöllä varmistamaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa väestölle tai ympäröivälle luonnolle. Kaikki toiminta tehdasalueella tapahtuu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) myöntämien lupien ja lupaehtojen mukaisesti.

Toiminnanharjoittajat ovat toimittaneet lainsäädännön (Asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista 59/99) edellyttämän turvallisuus selvityksen valvovana viranomaisena toimivalle Tukesille. Turvallisuus selvitykset ja käytettävien kemikaalien luettelot ovat nähtävänä ko yrityksen turvallisuus päälliköllä.

VARAUTUMINEN

Keskeisessä asemassa onnettomuuksien ehkäisemisessä ovat yksityiskohtaiset ja kattavat toimintaohjeet sekä yritysten henkilökunnan vastuuntunto, korkea ammattitaito, prosessien tehokas valvonta sekä laitteiden huolellinen kunnossapito.

Henkilökunta koulutetaan tuntemaan valmistusprosessit, laitteistot ja toimintaohjeet mahdollisimman hyvin. Jokaisella osastolla on osaston henkilökunnasta muodostettu suojeluelin ja pelastussuunnitelmat vahinkojen varalle.

Tehtailla on ympärivuorokautinen vartiointi, kamera-valvonta sekä yrityskohtainen päivystys.

Tehtaiden toimintaa arvioidaan jatkuvasti ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskien tunnistamiseksi. Uusien prosessien ja tuotteiden vaikutukset selvitetään ennalta riskianalyysin.

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyvät suuronnettomuuden vaarat on tunnistettu ja huolehdittu onnettomuuksien ennaltaehkäisystä mahdollisimman hyvin.

Hälytykset menevät suoraan Keski-Suomen hätäkeskukseen ja sieltä pelastuslaitokselle.

Vihtavuoren tehtaiden pelastussuunnitelma on osa Laukaan kunnan pelastussuunnitelmaa. Pelastuslaitoksen sekä tehtaiden suojeluorganisaation ja henkilökunnan valmiuksia pidetään yllä yhteisin harjoituksin.

SUURONNETTOMUUDEN VAARAT JA VAIKUTUKSET

Prosesseissa mahdollisesti sattuvien räjähdys onnettomuuksien vaikutukset eivät aiheuta hengenvaaraa tai vakavaa loukkaantumisen vaaraa tehdasalueen ulkopuolella.

Mahdollisesta räjähdys onnettomuudesta aiheutuvan paineaallon vaikutuksesta ikkunoiden rikkoutuminen on mahdollista jopa useiden kilometrien etäisyydellä tehdasalueelta.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja tässä tiedotteessa esitetyistä asioista saa turvallisuus päällikkö Juha Pursiaiselta (puhelin 050-5977072, sähköposti juha.pursiainen@eurenco.com).

Tehdasalueella käsiteltävien vaarallisten kemikaalien ominaisuuksia

	TYPPIHAPPO	SAVUAVA RIKKIHAPPO (OLEUM)
Aineen vaara-ominaisuudet	<p>Typpihappo on vahva happo ja voimakas hapetin. Aine on väritön tai kellertävä neste, jolla on tukahduttava haju. Typpihappo, jonka väkevyys on suurempi kuin 68 % "savuaa" koska siitä irtoaa typen oksideja. Typpidioksidi värjää savuavan typpihapon punaruskeaksi.</p>	<p>Oleum on vahva happo, joka reagoi kiivaasti veden kanssa kehittäen lämpöä. Aine on kirkas tai kellertävä, öljymäinen, pistävänhajuista valkeaa höyryä vapauttava neste.</p>
Terveys- ja ympäristövaikutukset	<p>Typpihappohöyryt sisältävät kellertäviä typen oksideja joille altistumisen ensioireina ilmenee lievää tai kohtalaista silmien ja hengitysteiden ärsytystä. Pitoisuus, joka ylittää 50-100 ppm voi aiheuttaa keuhkopöhön, joka voi ilmaantua vasta usean tunnin kuluttua.</p> <p>Väkevän typpihapon roiskuminen silmään aiheuttaa vakavia silmävaurioita ja voi johtaa näönmenetykseen.</p> <p>Maahan valunut typpihappo ei juurikaan haihdu ilmaan. Maaperän kosteus edistää sen tunkeutumista maahan ja typpihappo on maaperässä kulkeutuvaa.</p> <p>Typpihappo sekoittuu hyvin veteen ja sen haitallisuus vesieliöille perustuu sen voimakkaaseen happamuuteen.</p> <p>Voimassa olevien kriteerien perusteella typpihappoa ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi.</p>	<p>Oleumista vapautuu huoneenlämpötilassa rikkiatrioksidia, joka ärsyttää ja syövyttää limakalvoja, silmiä ja ihoa. Rikkiatrioksidi absorboi ilmasta ja limakalvoilta nopeasti vettä muodostaen syövyttävää rikkihappoa.</p> <p>Rikkiatrioksidin 1ppm:n pitoisuus ilmassa voi aiheuttaa yskänärsytystä ja hengenahdistusta. Oleumista vapautuva höyry tai sumu ärsyttää ja syövyttää jo ylähengitysteitä aiheuttaen polttavaa tunnetta nenässä ja kurkunpäässä, liman muodostusta, yskänärsytystä ja hengenahdistusta.</p> <p>Oleumin roiskuminen silmään aiheuttaa vakavia silmävaurioita.</p> <p>Oleum syövyttää voimakkaasti ihoa ja aiheuttaa syviä ja tuskallisia haavoja.</p> <p>Maahan valuneesta oleumista vapautuu ilmaan rikkiatrioksidia, joka reagoi ilman kosteuden kanssa muodostaen rikkihapposumua. Happolaskeumat aiheuttavat maaperän happamoitumista.</p> <p>Oleum sekoittuu hyvin veteen ja reagoi kiivaasti veden kanssa. Aineen haitallisuus vesieliöille perustuu veden pH:n nopeaan laskuun.</p> <p>Voimassa olevien kriteerien perusteella oleumia ei luokitella ympäristölle vaaralliseksi.</p>
Vaaran tunnistaminen	Kellertävä tai punaruskea pilvi.	Vaalea / harmaa pistävän hajuinen pilvi.
Vaarasta varoittaminen	Yleisöä varoitetaan vaarasta yleisellä hätämerkillä.	Yleisöä varoitetaan yleisellä hätämerkillä.

MITÄ TEET YLEISEN HÄTÄMERKIN KUULTUASI

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

Nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa **väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa**. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytinjärjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kulkuneuvoon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

DEN ALLMÄNNA FAROSIGNALEN

Den allmänna farosignalen betyder att en omelbar fara hotar befolkningen. Den allmänna farosignalen är en oavbruten stigande och fallande ljudsignal eller en varning som myndigheterna ger med högtalare. Faran över – signalen är en obruten jämn ljudsignal. Det är ett meddelande om att hotet eller faran är över.

Gör så här när du hört den allmänna farosignalen:

1. Sök dig inomhus. Stanna där.
2. Stäng dörrar, fönster, sädringsluckor och ventilationsanordningar.
3. Koppla på radion och vänta lugnt på anvisningar.
4. Undvik att använda telefon så att linjerna inte blockeras.
5. Avlägsna dig inte från området utan uppmaning av myndigheterna, annars kan du på vägen bli utsatt för fara.